04/10/2021

Η προσφώνηση του Μακαριωτάτου στην Ιεραρχία

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Αναφορές στην πανδημία και την ενότητα της Εκκλησίας περιλάμβανε η προσφώνηση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου, Προέδρου της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος κατά την διάρκεια των εργασιών της Ιεραρχίας την Δευτέρα 4 Οκτωβρίου 2021.

Ο Μακαριώτατος τόνισε ότι θα πρέπει να απομονωθούν οι αλλότριες φωνές για το καλό της Εκκλησίας του Χριστού. Παράλληλα, ο Αρχιεπίσκοπος αναφέρθηκε στην πρόσφατη συνάντησή του με τον Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, τον οποίον ευχαρίστησε για τον Νόμο περί Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τον οποίο μετά από διακόσια χρόνια, την πλειοψηφία των μελών των συμβουλίων των Εκκλησιαστικών Σχολών θα έχει η Εκκλησία.

Αναλυτικά, η προσφώνηση του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και

πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου:

Σεβασμιώτατοι ἅγιοι ἀδελφοί,

Τήν μνήμη δύο μεγάλων Ἁγίων Ἐπισκόπων τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν τιμήσαμε καί τιμοῦμε χθές καί σήμερα, ἀνήμερα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Τακτικῆς Συνελεύσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, τόν Ἅγιο Διονύσιο τόν Ἀρεοπαγίτη καί τόν Ἅγιο Ἱερόθεο, τόν καί πρῶτο Ἐπίσκοπο τῶν Ἀθηνῶν, τίς πρεσβεῖες τῶν ὁποίων καί ἐπικαλοῦμαι γιά τήν αἴσια ἔκβαση καί ἐπιτυχῆ διεξαγωγή τῆς Συνόδου μας.

Συνερχόμασθε ὕστερα ἀπό μακρό διάστημα στήν ἱστορική καί συνάμα πολλά προσφέρουσα Ἱερά Μονή Πεντέλης, μέ σκοπό νά ἀναπέμψουμε δοξολογία στόν Τριαδικό Θεό γι’ αὐτήν τήν εὐλογία, νά συζητήσουμε σύγχρονα καί ἐπίκαιρα προβλήματα, νά ἀποφασίσουμε ἐπ’ αὐτήν καί νά ἐκφράσουμε τήν συνοδική φωνή, τήν ὕψιστη αὐτή ἔκφραση ἐκκλησιολογικοῦ φρονήματος καί πράξεως τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ παροῦσα ἐν ἐξελίξει δεινή πανδημία σπέρνει τόν θάνατο ὁλοταχῶς. Ἐπιστήμη καί κρατικές δομές προσπαθοῦν νά τήν ἀναχαιτίσουν. Δύναμη προσευχῆς καί βαθιά πίστη ἀναζητήσαμε καί ἀναζητοῦμε γιά νά μᾶς ἐνισχύσει ὁ Τριαδικός Θεός καί μέσῳ τῆς ὁδοῦ τῆς μετανοίας καί τῆς ταπεινώσεως παρακαλοῦμε τόν Κύριό μας νά μᾶς ἀπαλλάξει ἀπό τήν μάστιγα αὐτή. Δύο ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν ἀδελφῶν μας ὑπῆρξαν θύματα αὐτῆς καί ἤδη βρίσκονται στήν θριαμβεύουσα Ἐκκλησία καθώς καί δεκάδες ἄλλοι κληρικοί μας, μαζί μέ χιλιάδες ἄλλους ἀδελφούς μας, γιά τούς ὁποίους προσευχόμασθε νά ἀναπαύσει ὁ Θεός τίς ψυχές τους καί νά δώσει παρηγορία στούς οἰκείους τους.

Ἡ ἐδῶ καί δύο ἔτη πορεία τοῦ κορωνοϊοῦ ἄλλαξε τίς ζωές μας. Μᾶς δοκίμασε ὁ Θεός καί ἔτσι δημιουργήθηκαν οἱ προϋποθέσεις γιά νά ἀναδειχθοῦν πολλά ἀπό τά προβλήματα πού συνωστίζονται δεκαετίες τώρα μέσα στόν τρόπο καί στήν καθημερινότητα τῶν ἐπιλογῶν μας. Χλιαρή πίστη, ἐκκοσμίκευση τῆς συνοδικότητας, ἀλλοίωση τοῦ φρονήματος τῆς Ἐκκλησίας, ἀνυπακοή καί ἐγωιστική αὐτοδιάθεση, ψήγματα προτεσταντισμοῦ καί αἱρετικῶν δοξασιῶν, ἔλλειψη γνησίου ὁμολογιακοῦ πνεύματος, συντεχνιακή λογική, ψυχολογική πίεση καί ἀνασφάλεια εἶναι μερικά ἀπό τά ζητήματα πού κυριάρχησαν κατά τήν περίοδο αὐτή.

Δυστυχῶς, ἡ ἀγωνιώδης προσπάθειά μου γιά τήν ἐν Χριστῷ ἑνότητά μας ἀπειλήθηκε καί συνεχίζει νά ἀπειλεῖται, κυρίως ἀπό τήν ἔλλειψη ταπεινότητας στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Τό μεγάλο κενό τῆς κατήχησης πλέον φάνηκε καί πιέζει

ἀσφυκτικά τήν πόρτα μας, ζητῶντας νά ἀναλάβουμε δράσεις κοσμικές καί ἰδεοληπτικές, παραθεωρώντας ἔτσι τήν σωτηριολογική ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας πρός τούς ἐγγύς καί τούς μακράν. Δέν συνάδει μέ τήν φύση τῆς Ἐκκλησίας ἡ στατιστική προσωρινή ἀποδοχή.

Ἄλλωστε, 200 ἔτη ἀπό τήν ἔναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τιμοῦμε καί ἐνθυμούμασθε ἐφέτος, καί ἄν ἀνατρέξουμε στά ἡρωικά πρότυπα τοῦ ἀγῶνα, κληρικούς καί λαϊκούς, τό ὄνειρο γιά τήν λευτεριά ἦταν ὄνειρο καί ὅραμα. Κόντρα ὅμως σέ κάθε οἰωνό κερδίσαμε καί ἀπολαμβάνουμε σήμερα ἐμεῖς τίς θυσίες αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων πού δέν γνώριζαν τόν συμβιβασμό στά πιστεύω τους.
Ἔτσι, καί στήν ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας δέν χρειαζόμασθε κοσμική ἀναγνώριση, ἀλλά ἐπιμονή καί πίστη στήν ἀποστολή μας. Σᾶς τά λέω αὐτά γιά νά ὑπογραμμίσω τήν ἀνάγκη διατήρησης τῆς ἑνότητάς μας. Αὐτό θέλει ὁ Θεός, αὐτό περιμένει καί ὁ λαός μας.
Πρῶτος γνωρίζω νά κάνω πίσω γιά τό καλό τῆς Ἐκκλησίας. Ἀναμένω καί ἀπό ἐσᾶς, τούς ἀδελφούς μου, τό ἴδιο. Προσωπικές ἀπόψεις καί ἀλλότριες φωνές πρέπει νά τίς καταδικάσουμε. Μία εἶναι ἡ Ἐκκλησία, μία πρέπει να εἶναι καί ἡ φωνή της, ἐκφραζομένη ἐν Συνόδῳ καί πάντοτε ὡς ἑνοποιητική δύναμη γιά τήν σωτηρία ὅλων ἡμῶν.

Οἱ σκέψεις αὐτές κατακλύζουν τό διάστημα αὐτό τήν ψυχή μου. Δέν ἔχουμε ἄλλα περιθώρια λαθῶν καί αὐτονομήσεως. Σᾶς καλῶ νά ἀναλογισθοῦμε τίς εὐθύνες μας καί νά συνεχίσουμε, ἐν ὑπακοῇ πρός τό συνοδικό πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, τήν πορεία μας πρός τόν οὐρανό. Πληθαίνουν οἱ φωνές ἀμφισβήτησης καί χαίρεται ὁ διάβολος νά ποτίζουμε τό δένδρο τοῦ διχασμοῦ. Τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὑπηρετοῦμε, τόν Μέγα Ἀπόστολο τῶν Ἐθνῶν Παῦλο συνεχίζουμε νά ἀκολουθοῦμε μέ τήν ζωή μας. Στῶμεν, λοιπόν, καλῶς καί στῶμεν μετά φόβου.

Μέσα σέ αὐτόν τόν κυκεῶνα, ἅγιοι ἀδελφοί, δέν μείναμε μέ τά χέρια σταυρωμένα. Οἱ συνθέσεις τῶν προλαβόντων μελῶν τοῦ θεσμοῦ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου συνέβαλαν καθοριστικά στήν διακονία ὅλων τῶν ἀνωτέρω. Τούς εὐχαριστῶ ὁλόψυχα ἀπό τήν θέση αὐτή!

Παραλείψεις, σαφῶς, ἔγιναν, ἀλλά καί γνήσιος λόγος καί ἀποστολικό πνεῦμα καί πληθώρα ἐπιτευγμάτων ἐπετεύχθησαν χάριτι Θεοῦ καί συνεργίᾳ πολλῶν πολιτειακῶν προσώπων. Προστατεύθηκε τό κῦρος τῆς Ἐκκλησίας, διαφυλάχθηκε τό ὑπέρτατο δῶρο τοῦ Θεοῦ πού εἶναι ἡ ἀνθρώπινη ζωή. Καρπούς συνεργασίας ἐπιστήμης καί θεολογίας γευθήκαμε, τήρηση καί διασφάλιση τῶν ὑγειονομικῶν μέτρων ἐξασφαλίσθηκε καί κυρίως ἐνισχύσαμε προσευχητικά τίς καρδιές τῶν πιστῶν μας.

Ἐπιτρέψτε μου νά καταθέσω στήν ἀγάπη σας δύο σκέψεις πού πηγάζουν ἀπό τήν καρδιά μιᾶς ποιμαντικῆς ἐμπειρίας πενήντα περίπου χρόνων.

Α: Ὁ πόθος γιά τήν ὀρθή διακονία πού συνέχει ὅλους, ἐκβάλλει σέ ἔργο πολύπλευρο. Εἶναι τό ἔργο πού λαμβάνει χώρα σέ ὅλες τίς Ἱερές Μητροπόλεις. Τό γνωρίζω. Τό γνωρίζει σέ κάποιο βαθμό καί ὁ λαός τοῦ Θεοῦ. Στίς μέρες μας τό πνευματικό μας ἔργο, μέ αἰχμή τήν διακονία τῆς ἀγάπης, γίνεται γνωστό καί εὐρύτερα στήν κοινωνία, χωρίς, εἶναι ἀλήθεια, ὁ κόσμος νά διαθέτει πάντοτε ὀρθά ἐκκλησιολογικά κριτήρια γιά νά ἀξιολογήσει ὀρθά ὅλες αὐτές τίς δραστηριότητες.

Β: Ὁ κόσμος βρίσκεται μπροστά σέ μεγάλες ἀλλαγές. Ἡ κοινωνία ἤδη δέν εἶναι ἡ ἴδια μέ αὐτή τῶν παλαιοτέρων χρόνων. Οἱ τεχνολογικές ἐξελίξεις μέ τά θέματα πού θέτουν στό πεδίο τῆς Βιοηθικῆς, τό θέμα τοῦ περιβάλλοντος, ἡ ἐκκοσμίκευση τῆς κοινωνίας δημιουργοῦν νέο τύπο ἀνθρώπου. Τό κοσμοείδωλο μεταβάλλεται. Κρατεῖ ἡ ἄποψη ὅτι ἀκόμη καί ἡ ἐρώτηση γιά τό νόημα τῆς ζωῆς εἶναι περιττή, ὅτι δέν χρειάζεται νόημα. Μιά ζωή, ὅμως, χωρίς τή συνεκτικότητα τοῦ νοήματος τοῦ σκοποῦ, εἶναι μία χαώδης ζωή. Καλούμαστε ὡς Ἐκκλησία νά διαλεχθοῦμε πολλές φορές μέ τό χάος. Ἡ σχέσεις μας μέ τήν Πολιτεία ἐπίσης διέρχονται πολλές φορές ἀπό διακυμάνσεις. Κοινή συνισταμένη τῶν ὁποίων παραμένει ἡ ἔνταση καί ἡ ἀβεβαιότητα. Ἡ οἰκονομική δυσπραγία καί ἄλλες κοινωνικές παράμετροι καθιστοῦν δύσκολο καί τό ἔργο μας καί τήν παρουσία μας μέσα στήν Πατρίδα μας.

Ὅλα αὐτά τά τελευταῖα μᾶς ὑποχρεώνουν νά μετακινηθοῦμε λίγο ἀπό τήν Περιφέρεια πρός τό Κέντρο, ἀπό τίς Μητροπόλεις μας πρός τήν κεντρική διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, τήν Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο, τά μέλη τῆς ὁποίας σέ συνεργασία καί μέ ἄλλους ἀδελφούς Ἀρχιερεῖς νά ἀπασχοληθοῦν μέ ζέοντα γενικώτερα ἐκκλησιαστικά προβλήματα.

Πρό τινων ἡμερῶν συναντηθήκαμε μέ τόν Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, τόν εὐχαρίστησα γιά τό θέμα τῶν Κοιμητηρίων, τόν εὐχαρίστησα γιά τό παράθυρο πού ἄνοιξε πρός ὄφελος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσης. Πέρασαν διακόσια χρόνια πού ἐπί τέλους τήν πλειοψηφία τῶν μελῶν τῶν συμβουλίων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν θά ἔχει ἡ Ἐκκλησία. Δηλαδή αὐτή θά ἐπιλέγει τούς καθηγητές. Αὐτή θά κανονίζει ποιοί εἶναι οἱ μαθητές γιά τά σχολεῖα της, αὐτή θά ρυθμίζει τί πρέπει νά διδάσκωνται οἱ ὑποψήφιοι γιά τήν Ἱερωσύνη. Καί αὐτό πιστεύω ὅτι θά εἶναι ἡ ἀρχή.

Τό Κράτος ὅπως στηρίζει κάθε Ἐπιστήμη θά στηρίξει ἀσφαλῶς καί ἐκείνη τῆς Θεολογίας. Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν εἶναι εὐπρόσδεκτοι στόν χῶρο τῆς Ἱερωσύνης. Μᾶς χρειάζονται ὅμως καί οἱ παραγωγικές σχολές τῆς Ἐκκλησίας

καί ὁ δρόμος ἔχει ἀνοίξει πλέον.

Τοῦ πρότεινα, λοιπόν, τοῦ Πρωθυπουργοῦ νά συστήσουμε μιά κοινή ἐπιτροπή Πολιτείας-Ἐκκλησίας γιά νά μελετήσει τά πολλά προβλήματα πού ἔχουν ἀναδειχθεῖ, νά τά μελετήσει καί νά δοθοῦν οἱ δέουσες ἀπαντήσεις-λύσεις.

Ἕνα ἔργο τό ὁποῖο θεωρῶ τήν ὥρα αὐτή ἀναγκαῖο καί ἀπαραίτητο. Ὁ κ. Πρωθυπουργός ἦταν προθυμότατος καί ἀποδέχθηκε τήν πρόταση αὐτή.

Μπροστά μας στά ἔδρανα ἔχουμε τήν ΠΡΑΞΗ συγκλήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ τά θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, νά κάνουμε τόν Σταυρό μας καί νά προχωρήσουμε.

Φωτογραφία: Χρήστος Μπόνης